หัวแห้วหมู

ชื่ออื่น ๆ หัวแห้วหมู หญ้าขนหมู หญ้ามะนิ่วหมู เฮียงหู่ เชียงฟู่

ชื่ออังกฤษ Rhizoma Cyperi, Nut Grass Rhizome, Cyperus Tuber, Red Nut Sedge, Purple Nut Sedge, Purple Nut Grass

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Cyperus rotundus* L.

วงศ์ CYPERACEAE

ถิ่นกำเนิดและการกระจายพันธุ์ ถิ่นกำเนิดในแอฟริกา ปัจจุบันมีการกระจายพันธุ์ทั่วไปในเขตร้อน พบทั่วไปในประเทศไทย

ส่วนที่ใช้ เหง้าแห้ง

สารสำคัญ น้ำมันหอมระเหย (องค์ประกอบหลัก เป็น β-pinene, 1,8-cineol, α-cyperone, β-cyperone), สารกลุ่ม sesquiterpene alkaloids (rotundines A-C), สารกลุ่มอื่น ๆ

กลิ่น และรส กลิ่นหอมเฉพาะ รสเผ็ดปร่า และขม

การใช้ตามภูมิปัญญา ตำราสรรพคุณยาไทยใช้เป็นยาบำรุงหัวใจ ขับเหงื่อ ขับปัสสาวะ แก้ไข้ ขับลมในลำไส้ แก้ปวดท้อง เป็นยาบำรุงกำลัง บำรุงธาตุ บำรุงทารกในครรภ์ เป็นยาฝาดสมาน สงบประสาท เป็นยาอายุวัฒนะ ลดความดันโลหิต ลดการอักเสบ แก้บิด แก้อาเจียน

การศึกษาทางเภสัชวิทยา สารสกัดแห้วหมูกระชายมีฤทธิ์ต่อระบบการไหลเวียนของเลือด ฤทธิ์ต้านการอักเสบ ฤทธิ์ต้านการอาเจียน ฤทธิ์ต้านอาการท้องเสีย ฤทธิ์ลดน้ำตาลในเลือด ฤทธิ์ต้านมาลาเรีย ฤทธิ์ต้านเชื้อรา

การศึกษาความเป็นพิษ การให้สารสกัดแอลกอฮอล์ในหนู ขนาด 5 กรัม/กิโลกรัม ครั้งเดียว ไม่ก่อเกิดพิษ และการให้สารสกัดแอลกอฮอล์ขนาด 1 กรัม/กิโลกรัม เป็นเวลา 14 วัน ไม่พบความผิดปกติใด ๆ

บรรณานุกรม

https://www.dnp.go.th/botany/mplant/index.html

http://www.worldfloraonline.org/

คณะอนุกรรมการจัดทำตำราอ้างอิงยาสมุนไพรไทย ในคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย. ตำราอ้างอิงยาสมุนไพรไทย เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2551.

นพมาศ สุนทรเจริญนนท์ นงลักษณ์ เรืองวิเศษ. คุณภาพเครื่องยาไทย จากงานวิจัยสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร: บริษัท คอนเซ็พท์ เมดิคัส จำกัด, 2551.

เอกสารนี้จัดทำโดยคลินิกการประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนจีนหัวเฉียว
ใช้เผยแพร่เพื่อเป็นวิทยาทานความรู้แก่ประชาชน